

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát
Arabská 683, 160 66 Praha 6**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-1416/24-A
Sp. zn. ČŠIA-S-250/24-A

Název	Základní škola Fryčovická
Sídlo	Fryčovická 462, 199 00 Praha 9 - Letňany
E-mail	skola@zsfrycovicka.cz
IČO	63 832 151
Identifikátor	600 040 453
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Bc. Hana Nytrová
Zřizovatel	Městská část Praha 18
Místo inspekční činnosti	Fryčovická 462, Praha 9 - Letňany
Inspekční činnost na místě	29. 4. 2024 – 3. 5. 2024

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Právnícká osoba Základní škola Fryčovická (dále „škola“ nebo „instituce“) vykonává činnost základní školy a školní družiny. Poskytuje všeobecné základní vzdělávání žákům 1. až 9. ročníku a propojuje výuku s reálným životem včetně environmentální výchovy. Ve vzdělávání je kladen důraz na osobnostní a sociální výchovu, získávání praktických dovedností pro životní i profesní orientaci, rozvoj sportovních aktivit, jazykových

a komunikativních dovedností. Výuka cizích jazyků probíhá v anglickém jazyce od 1. ročníku, v jazyce německém či ruském od 7. ročníku.

Od posledního inspekčního hodnocení v roce 2017 se navýšil počet žáků a tříd. K termínu inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo 759 žáků ve 29 třídách, nejvyšší povolený počet žáků (850) je využit z 90 %. Vzdělávání ovlivňuje sociodemografické složení žáků, přibližně 29 % tvoří žáci s odlišným mateřským jazykem (dále „OMJ“) s různou úrovní jazykové bariéry a 7 % žáci se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“). Značný podíl tvoří ukrajinští žáci, kteří přišli na území ČR v souvislosti s válečným konfliktem. Zájmové vzdělávání je realizováno v 10 odděleních školní družiny s 248 účastníky.

Instituce se nachází v sídlištní lokalitě Prahy 18. Škola se aktivně zapojuje do místního dění, nabízí řadu vlastních volnočasových kroužků a dalších aktivit.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Od posledního inspekčního hodnocení ředitelka školy (dále „ředitelka“) aktualizovala střednědobé koncepční záměry rozvoje organizace. Stanovené priority vychází z analýzy celkového stavu školy, zohledňují sociodemografický vývoj regionu, reflektují právní změny, reagují na aktuální celospolečenskou situaci i opatření přijatá na základě předchozích inspekčních zjištění. Některé dílčí cíle se již podařilo úspěšně uskutečnit, např. inovace školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, zefektivnění systému poradenské podpory žáků, zlepšení materiálně technických podmínek vzdělávání. Oblastí ke zlepšení zůstává především průběh vzdělávání.

V nastaveném způsobu řízení instituce došlo od poslední inspekční činnosti ke změně, vedení školy bylo posíleno o pozici zástupkyně ředitele pro druhý stupeň. Upravená organizační struktura odpovídá typu a velikosti školy, pružnému fungování školy a organizaci vzdělávání přispívá delegování organizačních a kontrolních kompetencí na jednotlivé členy širšího vedení instituce. Nastavení porad a pravidelná neformální komunikace umožňují plynulý chod školy včetně operativního řešení případných problémů. Učitelům jsou vytvořeny podmínky pro participaci na činnostech školy v rámci metodických sdružení či předmětových komisí a prostřednictvím pedagogické rady. Metodické orgány efektivně spolupracující zejména v oblasti organizačního zajištění vzdělávacích aktivit a koncipování výuky, organizace soutěží, projektů. Menší pozornost je však věnována sjednocování nároků na žáky a kritérií jejich hodnocení. K zefektivnění inkluzivní a preventivní péče přispělo rozšíření a přerozdělení kompetencí členů školního poradenského pracoviště. Elektronický informační systém školy se podílí na účinném přenosu informací mezi všemi aktéry vzdělávání.

Uplatňované kontrolní mechanismy jsou převážně funkční. Oblast pedagogického řízení se opírá o zpětnou vazbu hodnocení úrovně výchovně vzdělávacího procesu a pedagogické práce jednotlivých učitelů. Kontrolní činnost vedení školy je prováděna kontinuálně v rámci každodenního chodu instituce. Kvalita vzdělávacího procesu je monitorována hospitační činností ředitelky a jejich zástupkyň. Z hospitačních záznamů vyplývají i případná doporučení pro zlepšení výuky. V ojedinělých případech se však nedaří aplikovat do výuky stanovená metodická opatření a ověřovat jejich účinnost formou následných hospitací. Z pedagogické dokumentace je zřejmé, že pro zefektivnění vzdělávacích strategií na úrovni školy není v dostatečné míře využito systematické sdílení poznatků z hospitační činnosti např. v rámci pedagogické rady a jejich cílené využívání k eliminaci některých nedostatků nebo k ověření posunu úrovně pedagogické práce. Příležitost pro zkvalitnění průběhu vzdělávání tak představuje i následné zaměření hospitační činnosti na konkrétně definované

cíle pro zefektivnění vzdělávacích strategií. Ředitelka podporuje vzájemné kolegiální vstupy do výuky i sdílení pedagogických zkušeností. Vytváří prostor pro sebereflexi, vzájemnou spolupráci pedagogického sboru a motivuje učitele k dalšímu profesnímu rozvoji.

Personální podmínky umožňují naplňování školních vzdělávacích programů. V souvislosti s nárůstem počtu žáků se zvýšil také počet pedagogických pracovníků. Výchovně vzdělávací činnost zajišťuje sbor 59 pedagogických pracovníků (10 vychovatelů ŠD a 1 asistent pedagoga), z toho 7 nekvalifikovaných pedagogů. Odborný růst pedagogů je podporován v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, které vychází z potřeb školy a preference vyučujících. Začínajícím učitelům je poskytována podpora uvádějících učitelů i vedením školy. Další vzdělávání pedagogických pracovníků podporuje profesní rozvoj učitelů. Zaměřuje se především na prohlubování odborné kvalifikace a na aktuální potřeby učitelů při vyučování (např. práce s projekty na hodinách cizích jazyků, přijímání a začleňování žáků cizinců, digitální kompetence, hodnocení a kompetenční vzdělávání). Nově získané poznatky se učitelům daří ve vzdělávání aplikovat částečně.

Plnění koncepčních záměrů a realizaci školních vzdělávacích programů podporují průběžně rozvíjené partnerské vztahy. Vedení školy vytváří vhodné podmínky pro otevřenou komunikaci se zákonnými zástupci žáků, např. třídní schůzky, individuální konzultace, činnost školské rady, neformální setkávání v průběhu školního roku. Žáci ovlivňují některé aspekty výchovně vzdělávacího procesu prostřednictvím žákovského parlamentu. Konstruktivní vztahy udržuje vedení školy se zřizovatelem, za jehož podpory se žáci účastní projektu školního participativního rozpočtu tzv. „Péběčko“. Spolupráce s dalšími subjekty je efektivně využívána, např. při realizaci primární prevence a k podpoře rozšiřujících vzdělávacích i mimoškolních aktivit.

Finanční a materiální podmínky školy umožňují realizovat vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů. Vícezdrojové financování se pozitivně odráží v materiálním vybavení, které je průběžně doplňováno a obnovováno, např. vybavení odborných učeben výpočetní technikou (mobilní digitální technologii pro znevýhodněné žáky, iPady, notebooky, vizualizér, internetový dotykový LCD panel). Vzdělávání je realizováno v podnětném prostředí s maximálním využitím kmenových i odborných učeben včetně nové volnočasové a venkovní učebny. K rozvoji praktických dovedností žáků slouží zbudovaná moderně vybavená polytechnická učebna/školní dílny a zrekonstruovaná cvičná kuchyňka. K podpoře tělesné zdatnosti jsou využívány 2 tělocvičny a venkovní víceúčelové hřiště. Školní družina využívá kmenové učebny i další prostory školy (tělocvična, školní hřiště, herní prvky). Školní stravování je zabezpečeno smluvně od externího subjektu. Bezpečnost u vstupu do budovy školy je zajištěna recepcí.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Hospitovaná výuka na obou stupních základní školy vesměs probíhala v příznivé pracovní atmosféře podporující proces učení. Žáci dodržovali dohodnutá pravidla vzájemné komunikace a stanovené postupy práce. Výuka vykazovala rozdílnou úroveň závislou na míře pedagogických zkušeností a odborné kvalifikaci jednotlivých pedagogů, což se promítalo v různé úrovni metodické a didaktické propracovanosti vyučovacích hodin.

Efektivitu zdařilých hospitovaných vyučovacích hodin podpořily pestré formy a metody práce, které vytvářely dostatečný prostor pro prezentaci a aplikaci získaných vědomostí žáků, pro rozvoj jejich logického myšlení. Účelným zařazením činnostního učení učitelé také podpořili schopnost žáků objevovat nové jevy a souvislosti mezi nimi. S pedagogickým taktem byla zařazena práce s chybou. Při výuce byli žáci aktivní, se zájmem prokazovali

osvojené znalosti a dovednosti, obsahové souvislosti učiva propojovali s reálnými situacemi z každodenního života. Dostatek příležitostí měli i pro samostatnou práci a dotazy, na které učitelé vstřícně reagovali. V rámci skupinové práce nebo práce ve dvojicích žáci prokazovali i potřebnou míru sociálních kompetencí, např. pomoc slabšímu spolužákovi. Účinnost vzdělávání podporovala přímá práce žáků s interaktivní tabulí, zařazování mezipředmětových vazeb a využívání osobních zkušeností žáků. Uplatněním herních prvků a prožitkového učení byli žáci cíleně aktivizováni. Vyučující respektovali zásady psychohygieny účelným zařazením pohybových a relaxačních prvků. Vhodně využívali motivační funkci formativního hodnocení, formou pochvaly a povzbuzení oceňovali dílčí pokrok.

Účinnost výuky napříč oběma stupni v menší části sledovaných hodin částečně snižovala nižší míra pedagogických zkušeností učitelů nebo méně efektivní organizace vzdělávání. Nedostatečné střídání výukových forem a nízká míra využití aktivizujících metod vedly k nerovnoměrnému zapojení žáků do výuky a k jejich pasivnímu přístupu. Uplatňované vzdělávací strategie v menší míře odrážely individuální předpoklady žáků s ohledem na celé spektrum jejich nadání. Nízká míra diferenciací zadávaných úloh v některých hodinách dostatečně nepodporovala rozdílné pracovní tempo a možnosti žáků, např. nižší míra využití gradovaných úloh umožňující naplňovat různé potřeby jednotlivých žáků. Učitelé se v části sledovaných hodin obraceli ke třídě jako celku a reagovali zejména na podněty spolupracujících žáků. Poskytovaná zpětná vazba tak nebyla pro všechny žáky dostatečná a využitelná v dalším procesu učení. Ve výuce cizích jazyků nebylo vždy dostatečně využito malého počtu žáků k aktivnímu rozvoji interaktivních řečových dovedností žáků a aplikaci probíraných jevů v reálné komunikační situaci. Závěry hodin byly méně promyšlené, výuka byla mnohdy z důvodu časové tísně zakončena pouze rychlým shrnutím jejího průběhu samotným učitelem. Nebyl vytvářen vhodný prostor k sebehodnocení či vzájemnému hodnocení žáků s ohledem na vlastní učení, kterým by učitelé i žáci získávali zpětnou vazbu o míře naplnění vzdělávacího cíle. Žáci v některých hodinách hodnotili míru zvládnutí učiva pouze gestem nebo vyjadřovali pocit, jak se jim práce dařila. Hodnocení bylo spíše formálního charakteru a dostatečně nevypovídalo o porozumění či nepochopení probíranému jevu. V některých případech se projevila i nižší míra jazykové kultury vyučujících a žáků.

Sledovaný průběh vzdělávání ve školní družině byl založen na pestrých a hravých činnostech umožňujících smysluplné využívání volného času. Jednotlivé aktivity byly časově vyvážené, vycházely z individuálních potřeb a zájmu účastníků a efektivně rozvíjely jejich sociální a pracovní kompetence i představivost. Účastníci byli v průběhu vzdělávání účelně motivováni k jednotlivým činnostem a průběžně pozitivně slovně hodnoceni. Součástí aktivit je celoroční hra, tzv. zájmové družinové kroužky (např. dramatický, přírodovědný nebo deskové hry) i další aktivity (např. Andersenovo odpoledne, Halloween, křížovky a kvízy aj.), v jejichž rámci dochází k podpoře individuálních zájmů účastníků. Vychovatelé se cíleně zaměřují na rozvoj a upevňování všech kompetencí a dovedností účastníků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání žáků v základní škole ovlivňuje sociodemografické složení žáků, funkční poradenský systém školy a každodenní práce pedagogů.

Škola věnuje dostatečnou pozornost adaptaci žáků prvních ročníků na nové školní prostředí, což dokládají jejich vzdělávací výsledky cíleně zaměřené na podporu motivace k učení. Důraz je kladen zejména na nastavení a dodržování pravidel, škola nabízí i rozmanitou

nabídku mimoškolních aktivit. K bezproblémovému přechodu dětí do základního vzdělávání přispívá intenzivní spolupráce s mateřskými školami, rodiči budoucích žáků.

Individuální i celkové vzdělávací výsledky žáků jsou sledovány vyučujícími i vedením školy pravidelně projednávány na jednáních pedagogické rady. Pedagogové získávají podklady pro hodnocení žáků převážně standardním způsobem (písemné a ústní zkoušení). Uplatňovaný systém zjišťování a vyhodnocování výsledků vzdělávání zahrnuje nástroje interní evaluace (srovnávací ročníkové testy z matematiky a českého jazyka), jeho výsledky vedení školy podrobně analyzuje a dále s nimi systematicky dlouhodobě pracuje (hospitační činnost, metodická podpora pedagogů). Rovněž s nimi seznamuje zákonné zástupce. Z podrobnější analýzy přehledů prospěchu vyplývá, že ve sledovaném období posledních dvou školních let dosahovali žáci stabilních výsledků, avšak žáci s OMJ a někteří žáci se SVP vykazovali zejména v některých předmětech slabší výsledky. Rozdílný přístup k hodnocení žáků a různá kvalita práce jednotlivých pedagogů se někdy negativně promítá do individuálních i mezipředmětových odchylek v celkovém hodnocení žáků. Součástí evaluace některých jednotlivců je i slovní sumativní hodnocení, které ovšem na prvním stupni neobsahuje dostatečné naznačení dalšího rozvoje žáka a doporučení pro zlepšení. Z výběrového zjišťování testování ČŠI vyplývá, že žáci dosahují průměrných až podprůměrných výsledků z předmětů matematika, český jazyk a čtenářské gramotnosti, není však zřejmé, jak škola s těmito zjištěními dále pracuje. Výchovná opatření jsou ukládána uvážlivě a v souladu se školním řádem, převažuje motivační charakter pochval a ocenění. Nadaní žáci se uplatňují v předmětových olympiádách a soutěžích.

Od posledního inspekčního hodnocení došlo k rozšíření a zefektivnění práce školního poradenského pracoviště (dále „ŠPP“) v oblasti činnosti výchovného poradenství (osamostatnění činnosti kariérového poradce). Funkčně nastavený poradenský systém napomáhá ke zvládnutí nároků povinné školní docházky většiny žáků na požadované úrovni. V rámci rozšířeného ŠPP (kariérový poradce, výchovný poradce, tři školní speciální pedagogové, školní koordinátor prevence) dochází k úzké kooperaci všech členů, k jednotlivým zjištěním jsou přijímána vhodná opatření, popř. jsou navrhovány konkrétní kroky směřující k dalšímu zvyšování efektivity zvolené podpory.

Nastavený systém péče žáky s potřebou podpůrných opatření zahrnuje včasnou identifikaci vzdělávacích problémů žáků, spolupráci se zákonnými zástupci žáků, informovanost a metodickou pomoc učitelům a účelnou kooperaci se školskými poradenskými zařízeními. Intenzita podpory (individuální vzdělávací či výchovný plán, podpora asistenta pedagoga, předmět speciálně pedagogické péče, diagnostická pozorování, pedagogická intervence) koresponduje s definovanými doporučeními, jejichž účinnost je vyhodnocována ve spolupráci s odbornými pracovišti. Na základě aktuálních potřeb škola organizuje další podpůrné aktivity (např. konzultace, doučování, český jazyk pro žáky s OMJ). Z inspekčních zjištění je ale zřejmé, že v některých případech větší míra jazykové bariéry představuje zvýšené riziko jejich studijní neúspěšnosti.

Přes poskytovanou metodickou, odbornou podporu učitelům ze strany pedagogů ŠPP nebyla ve sledované výuce napříč oběma stupni zaznamenána dostatečná diferenciací a individualizace s těmito žáky. Ze strany učitelů převážně chybí systematická implementace metodických doporučení a postupů pro práci s žáky s potřebou podpůrných opatření do výuky.

Škola se zaměřuje na včasnou identifikaci nežádoucích projevů chování žáků, průběžně jsou sledovány vztahy uvnitř třídních kolektivů i vzájemné vazby mezi pedagogy a žáky. Mezi nejčastěji řešené projevy rizikového chování žáků ve sledovaném období patřilo např. nevhodné chování vůči spolužákům i pedagogům či kyberšikana. Ve spolupráci s externími

subjekty škola cíleně zapojuje žáky do prožitkových a interaktivních bloků, realizuje např. třídnické hodiny, dotazníková a sociometrická šetření. Důležitou úlohu v předcházení sociálně patologickým jevům představuje pestrá nabídka sportovních a dalších mimoškolních aktivit, projektových týdnů, pestrá zájmová činnost školní družiny a organizace společných akcí za účasti zákonných zástupců žáků.

Závěry

Vývoj školy

- od posledního inspekčního hodnocení v roce 2017 vzrostl počet žáků, tříd a pedagogů, zvýšil se podíl žáků s OMJ a se SVP,
- vedení školy bylo posíleno o druhou zástupkyni ředitele,
- zkvalitnilo se materiálně technické zázemí pro výuku zejména v oblasti informačních a komunikačních technologií.

Silné stránky

- pestrá nabídka aktivit ve školní družině cíleně zaměřená na podporu zájmů každého účastníka (4.1)
- systematické zapojování žáků do rozšiřujících vzdělávacích aktivit, mimoškolní činnosti a charitativních akcí přispívajících k jejich všestrannému osobnostnímu rozvoji (5. 3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- nižší efektivita metodicko-kontrolní činnosti vedení školy projevující se v rozdílné úrovni kvality výuky i pedagogické práce (2. 1)
- méně časté využívání vzájemného kritériálního hodnocení žáků a jejich zapojení do reflexe vlastního vzdělávacího pokroku v části výuky, menší prostor pro souvislejší ústní vyjádření žáků v některých vyučovacích hodinách (4. 3)
- nižší míra diferenciací/zohlednění celého spektra vzdělávacích potřeb žáků v části vyučovacích hodin (4.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- posílit kontrolní činnost a následné hospitace cíleně směřovat ke konkrétním doporučením pro zkvalitnění výuky, důsledně sledovat účinnost přijatých opatření,
- sdílet závěry z hospitační činnosti na úrovni školy a využívat je k posunu kvality pedagogické práce některých pedagogů včetně efektivnějšího využívání informačních technologií ve výuce,
- v průběhu vzdělávání ve větší míře zohledňovat vzdělávací potřeby všech žáků, více individualizovat výuku s ohledem na žáky s rychlejším pracovním tempem nebo se zájmem o vzdělávací oblast,
- častěji uplatňovat prvky formativního hodnocení a více zapojovat žáky do vzájemného hodnocení podle předem stanovených kritérií i sebereflexe v průběhu výuky,

- lépe promýšlet organizační a časové rozložení činností ve struktuře vyučovací hodiny směrem k aktivnímu zapojení žáků,
- ve výuce jednotlivých předmětů více podporovat systematickou práci s textem i různými informačními zdroji a vést žáky k porozumění a kritickému vyhodnocení informací a souvislému ústnímu vyjadřování žáků,
- systematicky realizovat analýzu průběžných výsledků vzdělávání a na jejím základě a s ohledem na potřeby žáků přijímat účinná opatření, pracovat na sjednocování způsobu hodnocení žáků na úrovni školy,
- efektivněji pracovat se závěry vyučovacích hodin, důsledně ověřovat splnění stanoveného vzdělávacího cíle.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Potvrzení ve funkci ředitelky školy od 1. 8. 2020
2. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání s motivačním názvem „Naše škola – škola pro všechny“ platný v termínu inspekční činnosti
3. Školní vzdělávací program školní družiny platný v termínu inspekční činnosti
4. Školní řád platný v termínu inspekční činnosti
5. Vnitřní řád školní družiny platný v termínu inspekční činnosti
6. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2022/2023
7. Výběr z personální dokumentace pedagogických pracovníků vedené k termínu inspekční činnosti
8. Rozvrh vyučovacích hodin platný ve školním roce 2023/2024 k termínu inspekční činnosti
9. Záznamy z pedagogických rad a metodických orgánů vedené ve školních letech 2022/2023 a 2023/2024 k termínu inspekční činnosti
10. Záznamy pedagogické diagnostiky vedené ve školním roce 2023/2024 k termínu inspekční činnosti
11. Portfolio výchovného poradce a metodika prevence vedené k termínu inspekční činnosti

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné

připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ivana Kučerová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Jiří Wagner, školní inspektor

Mgr. Petra Prokopová Machalová, školní inspektorka

PaedDr. Jana Máchalová, školní inspektorka

Mgr. Radomíra Stonišová, školní inspektorka

Bc. Hana Vejdovská, kontrolní pracovnice

20. 5. 2024